1846. N°. 36

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt Zaturdag avond uit.

WOENSDAG, 25 MAART.

De Prijs der Courant is f 18 in het jaar; de afzondenlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 24 Maart.

In onze vorige gaven wij in het algemeen de bevolking van de provincie Zuid-Holland op; het volgende is die der onderscheiden steden:

Brielle 4,615 zielen, Delft 18,008, Dordrecht 20,955, Gorinchem 8,612, Gouda 15,034, 's Gravenhage, Scheveningen (6,014) daaronder begrepen, 67,980, Leyden 39,256, Maassluis 4,077, Rotterdam 82,511, Schiedam 12,276, Schoonhoven 2,659, Vlaardingen 2,521 en Woerden 4,365.

— Met genoegen vernemt men dat Mejufvrouw Amélie de Vruch, elève van het Conservatoire te 's Hage, zich alhier in de volgende week zal doen hooren; ook zullen Mejufvrouw Meesenmaekers en de jonge kunstenaar Ch. Baekens bij hetzelve assisteren.

'S GRAVENHAGE, 23 Maart.

Z. M. heeft benoemd tot lid der Commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Zuid-Holland te Dordrecht, den Heer F. W. Krieger, Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde en Lector in de Heelkunde aan de Geneeskundige school te Rotterdam, in plaats van wijlen A. Nortier.

— Z. M. heeft op verzoek een eervol ontslag verleend aan den President-Curator G. Vrolik en den Curator van het Evangelisch-Luthersch Seminarium J. Nieuwenhuis, en in hunne plaats benoemd, tot President den Curator Jhr. J. de Bosch Kemper, en tot Curatoren Ds. K. N. Meppen te 's Gravenhage, en J. C. Schroder, Doctor in de Wijsbegeerte te Utrecht.

— De Minister van Finantiën heeft bekend gemaakt, dat, volgens Zr. Ms. magtiging, na voorafgaande overbrenging in het depôt bij de Nederlandsche Bank van de waarde in onde geldspeciën, met de vereischte aanvulling, volgens de wet van 18 December 1845, de uitgifte is bepaald van nog twee millioen negen honderd duizend gulden in muntbiljetten, in stukken van *f* 500, *f* 100, *f* 20, *f* 10 en *f* 5.

— Ten vervolge op de eervolle melding, voorkomende in de *Nederlandsche Staats-Courant* van 7 April 1845, nopens den door den gepensioneerden 2den Luitenant der Oost-Indische cavallerie C. A. J. de Sybourg, wonende te Villars in Zwitserland, gedaan afstand, ten behoeve van 's Rijks schatkist, van het aan hem toegelegd pensioen, heeft de Minister van Finantiën bekend gemaakt, dat te dier zake, door tusschenkomst van den Minister van Koloniën, thans eene som van *f* 263,20 ontvangen is, uitmakende het bedrag van gezegd pensioen over den jare 1845, na aftrek der daarvan aan het Oost-Indisch militair weduwen- en weezenfonds verschuldigde korting.

— Nog heeft de Minister van Finantiën bekend gemaakt: 1°. dat nopens een adres, geteekend P., bij hem, ten behoeve van 's Rijks schatkist, ontvangen zijn 2 Zeeuwsche Rijksdaalders, en dat van het door den inzender aangegeven dankbeeld, nopens de inwisseling van muntspeciën met belangstelling is kennis genomen; 2°. dat door een onbekende, onder het postmerk Eindhoven, ten behoeve van 's Rijks schatkist is ingezonden een coupon groot *f* 50, verschenen 1 Januarij 1846, ten laste van het Russische Keizerrijk.

— De leden van de Eerste Kamer zijn aangeschreven om den 30sten Maart aanstaande te vergaderen.

— In de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen twee adressen, als: een van ingezetenen uit Maastricht, die aandringen op de goedkeuring van het ontwerp van wet tot gemoetkoming van schade, door militaire inundatien veroorzaakt, en van bewoners van het eiland Overflakkee, die vrijdom van den accijns op de steenkolen verlangen. — Verzending naar de Commissie.

De Centrale Afdeeling heeft haar algemeen verslag uitgebragt over de volgende ontwerpen van wet, als: 1°. over dat tot het verstrekken eener buitengewone bijdrage aan de Maatschappij van Weldadigheid; 2°. over dat houdende verhooging van Hoofdst. IX A der Staatsbegrooting over 1846, en 3°. over dat betrekkelijk de herziening van het Reglement van Orde.

Wordt besloten de beraadslagingen te doen plaats hebben: over het eerste ontwerp op aanstaanden Woensdag, des morgens ten 11 ure; over het tweede na afloop der vorige beraadslagingen, en over het derde op aanstaanden Donderdag, des morgens ten 11 ure.

Daarna zijn de beraadslagingen geopend over het ontwerp van wet tot verbetering van den accijns op de suiker.

Wordt aangenomen met eene meerderheid van 11 tegen 11 stemmen.

Tegen hebben gestemd de Heeren: Kniphorst, de Backer, Modderman, de Monchy, Luzac, van Heloma, Timmers Verhoeven, van Heemstra, Uytwerff Sterling, de Kempenaer en Hoffman.

Ten ruim half vijf ure gaat de Vergadering uiteen.

— Het verslag der Centrale afdeeling, om te voorzien in de rente-betaling over 1846, van het nog onafgeloste gedeelte van de schuldbekentenissen ten laste van het voormalig amortisatie-syndicaat, rentende 4½ pCt., heeft tot geene bijzondere aanmerkingen aanleiding gegeven. Alleen heeft men bij gelegenheid van de overweging in de afdeelingen het verlangen te kennen gegeven, dat de Regering herinnerd moge worden aan de toezegging, gedaan bij de memorie van toelichting op de wet van den 18den December H., dat nog in den loop van de tegenwoordige zitting aan de Kamer een breedvoerig overzigt zal worden gegeven van den geheelen loop en de uitwerkselen der conversie: waarbij men tevens wenschte aangedrongen te hebben op de spoedige mededeeling van het contract met de Heeren von Rothschild gesloten, van welk stuk de kennisneming ter betere beoordeeling van het wetsontwerp door eenige leden zelfs voor noodig werd gehouden, juist aanmerking van dat verband, dat bestaat tusschen de bepalingen van dat contract en de reden, welke tot de tegenwoordige wets-voordragt aanleiding heeft gegeven.

— De afdeelingen van de Kamer zullen zich morgen bezig houden met de militaire inundatie.

— De boekwerken door Jhr. Dr. von Siebold aan de Tweede Kamer ingezonden (zie onze vorige) waren vergezeld van eenen brief aan den Heer Luzac, waarin het volgende voorkomt:

„Eenigen tijd geleden werd door U H. Ed. Gestr., door het vragen van inlichting omtrent de geneeskundige dienst in Ned. Indie aan Z. Exc. den Minister van Koloniën, de aandacht zoowel aan de Ed. M. Heeren, leden der Tweede Kamer der Staten-Generaal, alsook van het publiek op den ondergeteekende, dirigerenden Officier van Gezondheid titulair bij Zr. Ms. leger in Oost-Indie, die zich sedert een geruimen tijd in Nederland bevindt, gevestigd.

Ten einde H. Ed. Mog. met het doel zijner zending en met de uitkomst der commissie, welke hem in 1830, krachtens eene bijzondere magtiging van Z. M. den Koning, door het bestuur van Ned. Indie is opgedragen geworden, nader bekend te maken, neemt de ondergeteekende bij deze de vrijheid, in handen van U H. Ed. Gestr. neder te leggen eene proeve van zijnen letterkundigen arbeid, een exemplaar van het archief voor de beschrijving van Japan, hetwelk hij onder den titel van *Nippon* uitgeeft, en eenige andere in de hiernevensgaande lijst vermelde geschriften, met beleefd verzoek, deze boekwerken onder de oogen van H. Ed. Mog. te willen brengen en uit naam van den schrijver verlof te vragen, dezelve ten geschenke voor de boekerij van H. Ed. Mog. te mogen aanbieden.

Bescheidenheid gedoogt hem niet, alle zijne plaat- en boekwerken over Japan, die hij onder medewerking van eenige Nederlandsche en Duitsche geleerden uitgeeft, bij deze gelegenheid mede over te leggen. Dezelve zijn in den *Index operum Japonicorum, cura et sumptibus piotoris v. S. editorum* (men zie *Isagoge*) opgenoemd."

De bij deze missive behorende lijst van boekwerken luidt aldus:

1°. Nippon, archief voor de beschrijving van Japan, aflev. 2—14, in 4°.

2°. Nippon enz., eerste aflevering; eene proeve van de Nederduitsche uitgave van dat werk, uit hoofde van het klein getal van inteekening niet vervolgd.

3°. Isagoge in Bibliothecam Japonicam et studium literarum Japonicarum; 1 vol., in 4°.

4°. Catalogus librorum et manuscriptorum Japonicorum a D. S. collectorum, annexa enumeratione illorum, qui in Museo Regio Hagano servantur; 1 vol., in 4°.

5°. Lettre sur l'utilité des Musées ethnographiques etc. à Mr. Jomard, de l'Institut de France, par d. S.

6°. Lettre à Mr. d. S. sur les Collections ethnographiques par Mr. Jomard.

De Vergadering besluit tot de plaatsing der aangeboden boekwerken in de boekerij der Kamer.

— Eergisteren morgen heeft een 11-jarig meisje, bij gelegenheid dat haar meesteres afwezig was, zich overgegeven aan het overmatig gebruik van

werken dronk; in hare dronkenschap heeft zij pogingen gedaan om met den band van haar voorschoot zich te worgen; gelukkig evenwel is men tijdig genoeg ter harer hulpe kunnen komen; een oogenblik later en zij ware een slagtoffer van den sterken drank geworden.

LEEUWARDEN, 19 Maart.

Een groot getal van de voornaamste ingezetenen der oostelijke grietenijen dezer provincie, hebben zich bij een adres aan Z. M. den Koning gewend, met het verzoek, om, als er door Z. M. concessie verleend wordt tot het aanleggen van eenen spoorweg van Meppel naar Leeuwarden, wel te willen bepalen, dat die spoorweg moet loopen over Oldeberkoop, Gorredijk, Beesterzwaag, Dragten en Bergum, ten einde zich bij laatstgemeld dorp te sluiten aan de baan, welke van Groningen naar Leeuwarden strekt. In dit adres is tevens betoogd, dat niet slechts de billijkheid, maar ook de minkostbaarheid deze rigting aanprijst, boven eene andere over Heerenveen en Akkrum, welke plaatsen nu reeds zoo lang de voordeelen van den hoofdstraatweg van dit gewest genoten hebben, en langs welken men vele kostbare kleigronden en lage moerassige streken en polders te onteigenen zouden hebben, terwijl de weg over Oldeberkoop, Gorredijk, Beesterzwaag en Dragten door schoone boschrijke orden over een vasten en hoogen zandbodem loopt, welke niet veel kosthaar is, en bovendien langs de genoemde zeer aanzienlijke dorpen strekt.

BREDA, 21 Maart.

Door de Arrondissements-Regtbank alhier zijn gisteren de navolgende drietallen zamengesteld, voor de opengevallene betrekkingen bij gemelde Regtbank, van Plaatsvervangend-Kantonregter en Procureur, als: voor kantonregter, de HH. Mrs J. H. van Mierlo, A. Kerstens en K. Beens, en voor Procureur, de HH. Mrs. K. A. van Dam, K. van der Meer en P. Hollingérus Pijpers; ontstaan ten gevolge der benoeming tot Raadsheer in het Provinciaal Hof van Noord-Braband van Mr. F. J. Jespers. En voor Regter-Plaatsvervanger, de HH. Mrs. K. A. Meeussen, K. v. d. Meer en K. A. v. Dam, uithoofde der verplaatsing van Jhr. M. H. F. de Grez.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

VEREENIGDE STATEN.

De magt der Vereenigde Staten begint zich in Texas uittebreiden; de door den President der Unie benoemde ontvanger der in- en uitgaande regten, heeft een bevel uitgevaardigd, waardoor de haven van Galveston tot eenige haven van Texas verklaard wordt. Diensvolgens moeten alle naar Texas bestemde schepen daar aankomen, en er de verschuldigde gelden, volgens de reglementen der Unie, betalen.

Op de begrooting van de Argentijnsche republiek wordt de uitgaven op 60,000,000, en de inkomsten slechts op 7,000,000 piasters berekend. Omdat te kort te dekken, hetgeen door den staat van oorlog veroorzaakt wordt, waarin die republiek verkeert, heeft de Regering voorgesteld, om 's maandelijks, zoo lang de blokkade van de Plata-rivier duurt, en 2 maanden nadat zij zal opgeheven zijn, eene buitengewone belasting te heffen van 200,000 piasters.

KAAP DE GOEDE HOOP.

15 Januarij.

De Luitenant-Gouverneur, de Heer West, was te Pietermauritsburg, de hoofdstad van Natal aangekomen, waar hij door de inwoners met alle verschuldigde eerbewijzen is ontvangen. Zij hebben hem eene menigte klagten ingediend, handelende over rooverij door de inboorlingen gepleegd. De luchtgesteldheid van Natal is zeer gezond, en de haver wordt er in tamelijke hoeveelheid opgebragt, hoewel de landbouw, ten gevolge van den onrustigen staat der kolonie, er niet algemeen is beoefend. Te Port Victoria hadden oneenigheden tusschen de Kaffers en de troepen plaats gegrepen. Twee der eerstgenoemden waren daarbij gewond, doch het was nu weder rustig. Diefstal door een Kaffer gepleegd, was de aanleidende oorzaak geweest.

ALGERIE.

ALGIERS, 15 Maart.

Den 13den dezer is Abd-el-Kader door den Generaal Jussuf aangetast, en zou, volgens telegraphisch berigt, zijne pakgoederen en muilezels verloren hebben, die hij naar Boucade vooruit had gezonden. Een door den *Courrier de Marseille* medegedeeld berigt voegt er bij, dat de Emir bovendien een 100-tal ruiters en vele paarden en kameelen verloren had. Ook zou hij zelf slechts met groote moeite aan de gevangenschap ontsnapt zijn.

Dit belangrijke gevecht is voorgevallen nabij eene plaats die Zahzz genoemd wordt. Waarschijnlijk bedoelt men het kleine meer Zahrez, ten oosten van Taguine, op 40 of 50 uren afstands van Algiers, en 20 of 25 uren ver in de woestijn.

SPANJE.

MADRID, 16 Maart.

Het nieuwe Ministerie is tot stand gekomen, en de Generaal Narvaez is wederom benoemd tot Voorzitter van den Raad en Minister van Oorlog, ad interim belast met de Buitenlandsche Zaken, aan het hoofd van welk Departement men gelooft dat hij den Heer Gonzalez Bravo, thans Gezant in Portugal, of den Hertog van Soto-Major, gezant in Engeland, of zelfs wel den Heer Isturitz, zal plaatsen. Het is meer dan waarschijnlijk dat de beide laastgenoemden zullen weigeren een deel van het nieuwe ministerie uit te maken, De Heer d'Egana is tot Minister van gratie en justitie benoemd, welke als Afgevaardigde van de Provincie Alava langen tijd met de waarneming der belangen van de Baskische gewesten is belast geweest, waarvan hij zich steeds een ijverig en bekwaam verdediger heeft betoond. De Heer Burgos, die reeds onder Ferdinand VII Minister van finantiën is geweest, vervangt den Heer Isturitz in het Ministerie van binnenlandsche zaken; hij heeft lang te Parijs gewoond. De Heer Orlando, lid van het Congres en voormalig militair Intendant, is bekleed met de betrekking van Minister van financiën, die de Heer Mon, en laatstelijk de Heer Pena Aguayo met zooveel lof vervuld hebben. De Heer Orlando heeft zich doen kennen als een onbepaald vereerder van den Generaal Narvaez, die hem reeds in het verleden jaar eene portefeuille toegedacht had. Eindelijk is de Generaal Pezuela, zwager van den Markies van Villuma, wiens ultramonarchale begrippen hij geacht wordt te deelen, tot Minister van marine benoemd.

— Men schrijft thans algemeen de aftreding van het vorige Ministerie toe aan de intriguen van den Generaal Narvaez. Hij moet bij den Heer Mon sterk aangedrongen hebben, om weder lid van het Ministerie te zijn, die echter volstandig had geweigerd.

— Het Dagblad *El Heraldo* van den 12den dezer, deelt het rapport mede van de handelsjunta van Manilla aan den Kapitein-Generaal van de Philippijnsche eilanden, betrekkelijk het aanknoopen van handelsbetrekkingen met China. Het rapport besluit tot het benoemen van Consuls en Vice-Consuls te Emery, Foo-chow-foo, Ningpo en Sanghai, waardoor die betrekkingen verlevendigd en bevorderd zouden worden; de uitgaven daardoor veroorzaakt, zouden, naar het oordeel der junta ruim gedekt worden door de inkomsten der inkomende regten, welke zij begroot op 15 à 20,000 rs. 's jaars.

PRUISSEN.

BERLIJN, 18 Maart.

In de stad Posen barstte in den nacht van den 15den bij stormachtig weder brand uit, die weldra een ontzettend aanzien kreeg, doch met veel inspanning betengeld werd, nadat echter twee woonhuizen en een geheele rij van stallen in de asch waren gelegd. Men schreef eerst den brand toe aan pogingen van kwaadgezinden, te meer daar de regering gewaarschuwd was, dat zij dit in den zin hadden, doch het is gebleken, dat dit niet zoo was; echter zijn er buitengewone maatregelen genomen, om het verstoren der rust te verhinderen.

— In Gallicie moeten niet minder dan 160 adelijke goederen wezen, wier eigenaren en beambten gedood, gevangen of voortvlugtig zijn. De Oostenrijksche regering zou de noodzakelijkheid meer beginnen in te zien om de heerediensten in dat gewest op te heffen; welke maatregel zich dan ook tot de andere landen onder het bestuur van Oostenrijk zouden moeten uitstrekken.

— Den 5den heeft de Bisschop van Culm eenen brief aan zijne onderhoorige geestelijken uitgevaardigd, waarin hij hen en alle R. Katholijken waarschuwt tegen de verleiders, welke, onder voorwendsel dat de Kerk in gevaar zou zijn, de menigte tot geweldenarijen zoeken te voeren en tegen de Protestantsche ingezetenen aanhitsen; doch onder den dekmantel der godsdienst, plannen van hoogverraad tegen Vorst en Vaderland verbergen en trachten te bevorderen.

— Te Bonn is den 12den dezer in den hoogen ouderdom van 80 jaren overleden, de beroemde geschiedkundige Karl Dietrich Hullmann, Hoogleeraar aan de Hoogeschool van genoemde stad.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Maart.

Na een schoon voorjaar hebben wij thans koud en vriezend weer gekregen, en heeft er in den nacht tusschen Dingsdag en Woensdag, een hevige storm gewoed, die zich vooral te New-Castle heeft doen gevoelen, waar zoo veel sneeuw gevallen is, dat de wegen bijna onbruikbaar zijn geworden.

— In de ijzergieterij van den Heer Anson te Halifax is de ketel gesprongen en heeft hem en zijn boekhouder gedood; de ketel sloeg door het belendend huis van den Heer Pollard, en over de daarnevens liggende straat henen tegen de huizen aan de overzijde; de huisgenooten van den Heer Pollard bevonden zich gelukkig op eene bovenkamer.

— Uit Nieuw-Zeeland heeft men het berigt van 22 November, dat er tusschen de Engelschen en inboorlingen een verdrag was gesloten. De kolonie ontwikkelde zich zeer.

— Uit Brazilië wordt gemeld, dat een neger in de mijnen van Cocaes eene goudader had gevonden van 12 vademen breed en 37 lang; zij bestond uit jacotinga, bevattende goud in korrels van de kleinste soort tot die van de grootte van een gerst-korrel.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Maart.

Een droevig ongeluk is op den spoorweg van Rouaan gebeurd. De Commissie belast met het onderzoek van het wetsontwerp houdende bewilliging van een crediet van 37,500,000 fr. voor de fortificatien van Havre, vertrok gisteren morgen ten 7½ ure, om zich met een extra trein naar Havre te begeven. Bij het station van Bonnieres heeft de trein de diligence van de Messageries Générales ontmoet, die juist dwars over den spoorweg reed, om zich achter den trein aan te sluiten. De diligence is letterlijk tot splinters verbrijzeld. Zij bevatte 22 personen. De drie reizigers van den coupé zijn ter aarde geslingerd, een is op de plaats dood gebleven, de twee anderen, man en vrouw, zullen hunne wonden niet overleven. Veertien personen zijn gevaarlijk gewond, vier hebben geen letsel bekomen. De leden van de kamer,

uitmakende de Commissie, zijn allen, nadat zij de meestmogelijke hulp hebben geboden, in volmaakten welstand te Parijs teruggekeerd, zonder hunne reis naar Havre voort te zetten.

De Dulliette te Leyden.

Onder dit opschrift heeft X. een stuk in de *N. Rott. Courant* van den 23sten dezer ingezonden, omtrent het schrikkelijk voorval der in het ijkhuisje bezwekene vrouw, in de onze van den 16den dezer vermeld, van welk stuk de aanhef dus luidt: »De *Leydsche Stads-Courant* zelve verhaalt het, hoe eene vrouw, die in den nacht van den 2den Maart op straat liggende en verlaten bevonden werd, zonder op eenig misdrijf betrapt te worden, door de nachtwacht achter de grendels werd geworpen, en 8 dagen lang daar gehouden werd, zonder dat men naar haar omkeek, tot dat men op den 10den Maart haar uitgeteerd en stervende plaats deed maken voor nieuwe slagtoffers, ter wier binnenwerping men de grendels weder ontsloot.

Zie daar, wat de middeleeuwen meest onmenschelijkst en afschuwelijkst hebben opgeleverd, in het gelukkig Nederland der 19de eeuw wederom in aanwezen! Zie daar evenwel het te verwachten gevolg van regeringen, buiten het volk om daargesteld, zonder wortel in, en dus zonder hart voor het volk, van regeringen, die de orde en rust alleen handhaven om hun eigen trots te streelen en zelve rustig en veilig te blijven regeren, maar niet om den wille van het volk; want alle middelen staan hun ten dienste, onverschillig of die strooken met de eerste regten der burgers al dan niet.

De *Leydsche Stads-Courant*, die dienaresse der regering van Leyden, die niets plaatst dan hetgeen aan deze aangenaam is of althans door deze gedoogd wordt, heeft zich dan ook dadelijk bevlijtigd om de schuld van de hoogere ambtenaren af te wenden, door dien op de nalatigheid van ondergeschikten, de ongelukkige zondenbokken der groote heeren, te werpen."

Die *Dienaresse der Regering van Leyden*, (met welk regt X eene vrije Stads-Courant, aldus noemt, weten wij niet,) heeft echter het voorval naar waarheid vermeld. X brengt daartegen niets in, en erkent zelf de schuld der ondergeschikte ambtenaren. De uitvlugt dat de *L. C.* zich bevlijtigd heeft om de schuld op dezen te werpen, komt dus niet te pas. De *L. C.* schroomt niet waarheid en regt voor te staan; maar vindt zich noch geroepen, noch bevoegd om, al wordt zij daarom ook voor eene *Dienaresse der Regering* uitgekreten, de vermelding van stads voorvallen of zaken door hare bijzondere dordeelvelling te doen vergezellen, of een verzuim hoe schandelijk en onvergefelijk ook, in het verzwarend licht van doorgaanden moedwil en willekeur te plaatsen, gelijk X in den aanhef doet.

Wat gebeurd is, heeft ze vermeld, hoe innig leed het gebeurde haar was; maar ziet niet, wat nut het zou stichten om in een geval, dat van zelf de billijke verontwaardiging genoeg gaande maakte, de burgerij op te winden en haar, gelijk X doet, toe te spreken, als ware zij een gezaghebbend Collegie van Toezigt over de Regering.

De Ironische waarschuwing aan vreemdelingen van hier toch niet te passeren, om ook met in 't ijkhuisje te worden gezet, welde uit de gloeijende verontwaardiging van X op; *de Dienaresse der Leydsche Regering* neemt ze hem niet kwalijk.

Behartigingwaardig is zijn woord, als hij zegt: »de pligt der regeerders bestaat hierin: *de mechaniek van al wat onder hun bestuur in het belang der ingezetenen geschieden moet, zoodanig in te rigten, dat geen verzuim waarin ook, ongemerkt voorbij kan gaan.*"

Nog dieper moet de waarschuwing treffen door het bewuste onheil zelf gegeven.

Deze bovenstaande regels meenden wij aan onze eer verschuldigd te zijn.

STADS BERIGT.

KENNISGEVING.

Reglement op de Graanmarkt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat door den Stedelijken Raad is vastgesteld de navolgende Plaatselijke Verordening of Keure, waarvan afschrift aan Gedep. Staten dezer Provincie is ingezonden:

Art. 1. De Graanmarkt zal gehouden worden wekelijks op den gewonen Zaturdagschen marktdag, ter van ouds gebruikelijke plaatse op de Korenbrug, in het daartoe bestemd gebouw.

Art. 2. De Markt zal een' aanvang nemen 's morgens te tien ure, met het luiden der marktklok, en eindigen 's middags ten twaalf ure.

Art. 3. De plaatsen zullen door den Marktmeester worden aangewezen. Hij zal aan de kooplieden, die wekelijks de markt waarnemen, op hun verzoek, vaste plaatsen aanwijzen; de overige kooplieden zullen, met zijne voorkennis en goedkeuring, hunne granen op de openstaande plaatsen kunnen stellen.

Art. 4. Geene kooplieden, voerlieden, noch schippers zullen met hunne granen, erwten of boonen op eenige andere plaatsen, buiten de daartoe bestemde Korenmarkt, ter verkoop mogen staan, zonder voorkennis van den Marktmeester, en nadat zij daarvan het hierna in Art. 5 vermelde marktgeld zullen hebben betaald; zullende zij, ingeval van verzuim dezer bepalingen, door de beambten der Policie dadelijk worden geweerd en desniettemin het gewone marktgeld van hen worden afgevorderd.

Art. 5. Voor ieder mud graan, erwten of boonen, zal in handen van den Marktmeester drie cents moeten worden betaald. Dit marktgeld zal worden voldaan vóór en aleer het graan van de markt vervoerd mag worden, terwijl hetzelve daarvoor verbonden blijft. Van de betaling daarvan zullen bevrijd zijn diegenen, welke met monsters ter markt komen, om bij partij en niet bij de mudde te verkoopen.

Art. 6. Niemand zal eenig graan, zaad, boekweit, erwten of boonen vermogen ter markt te brengen of verkoopen, dan in zakken, inhoudende één Nederlandsch mud of één honderd koppen.

Art. 7. Het zal den Marktmeester vrijstaan, om, wanneer hij mogt vermoeden, dat sommige der ter markt gebragte zakken, niet de bij Art. 6 vereischte maat inhielden, de geheele partij, hetzij in de vaartuigen, op de rijtuigen of de markt zelve, ten zijnen overstaan door een beëedigd korenmeter te doen nameten; — zullende, indien de maat goed wierd bevonden, daarvoor geen meetloon worden betaald: doch zullen, bij bevinding van ondermaat, de volgende bepalingen op den verkooper dier granen worden toegepast, als:

Van Tarwe, Rogge en Peulvruchten.

Voor één kop ondermaat, te betalen het meetloon.

Voor één tot twee koppen ondermaat, behalve het meetloon, eene boete van vijf en twintig cents voor ieder gebrekkig mud.

Voor twee of drie koppen ondermaat, behalve het meetloon, eene boete van vijf en zeventig cents voor ieder gebrekkig mud.

Voor drie tot vier koppen ondermaat, behalve het meetloon, eene boete van één gulden vijftig cents, voor ieder gebrekkig mud; boven de vier koppen ondermaat, eene boete van drie guldens voor ieder gebrekkig mud, benevens het meetloon.

Alles onder verpligting van aanvulling tot den vereischten inhoud van dezelfde soort van graan; zullende bij het niet dadelijk voldoen aan deze bepaling, de gebrekkige mudden, des noods met adsistentie van de Policie, van de markt moeten worden gevoerd.

Van Haver en Gerst.

Beneden de twee koppen ondermaat, zal alleen het meetloon betaald worden.

Van twee tot drie koppen ondermaat, te betalen, behalve het meetloon, twintig cents van ieder gebrekkig mud.

Voor drie tot vier koppen ondermaat, behalve het meetloon vijftig cents voor ieder gebrekkig mud.

Voor vier tot vijf koppen ondermaat, behalve het meetloon, één gulden voor ieder gebrekkig mud.

Voor vijf tot zes koppen ondermaat, eene boete van twee guldens vijftig cents voor ieder gebrekkig mud, benevens het meetloon.

Alles onder verpligting van aanvulling tot den vereischten inhoud van dezelfde soort van graan; zullende bij het niet dadelijk voldoen aan deze bepaling, de gebrekkige mudden, des noods met adsistentie van de Policie, van de Markt moeten worden geweerd.

De bovengemelde boeten zullen in geen geval de som van vijftig gulden kunnen overschrijden.

Art. 8. Er zullen ten allen tijde twee beëedigde meters aan de Markt tegenwoordig zijn, voorzien van eene geijkte halve Nederlandsch Mudde.

De koopers van granen zullen een of meer zakken van iedere partij, al ware die op monster gekocht en niet ter Markt aangebragt, door de korenmeters mogen doen overslaan, tegen betaling van twee en een halve cents meetloon voor ieder Nederlandsch Mud, waarvan de maat goed wordt bevonden; doch bij het bevinden van ondermaat, zal de verkooper het meetloon moeten voldoen.

Art. 9. Geene zakken of monsters zullen voor het luiden der marktklok mogen geopend of verkocht worden, dan om goede redenen, ter beoordeeling van den Marktmeester, op eene boete van één gulden vijftig cents voor iedere zak of monster, welke door den verkooper of kooper geopend te koop aangeboden, verkocht of gekocht mogt zijn.

Art. 10. Niemand, 't zij verkooper of kooper, zal eenige zakken met graan, onverkocht of gekocht, van de Graanmarkt vermogen weg te nemen, dan na verloop van een half uur na het aanvangen der markt, op de boete van vijftig cents voor iedereen zak of mudde; zullende mede, gedurende dien tijd, alle dragers of sjouwers van de Markt worden geweerd.

Art. 11. Den Marktmeester is speciaal het toezigt aanbevolen over degenen, die zich als dragers of sjouwers der granen voordoen. Gedurende den marktijd en eerst na het verloopen half uur, bij het vorig artikel bepaald, zullen zij op de gaanderijen mogen komen, wanneer zij door de kooplieden of den Marktmeester daartoe geroepen worden. Hij zal de bevoegdheid hebben, om alle verdachte dragers en andere blijkbaar ongeschikte personen, met adsistentie der Policie, zoo van de brug als van de gaanderijen te weren, en ten allen tijde gedurende de markt een of twee Agenten van Policie ter zijner beschikking hebben. De dragers of sjouwers, bij het 10de en bij dit Artikel vermeld, welke, daartoe vermaand zijnde, weigeren de markt te verlaten, zullen iedere keer worden gestraft met eene boete van 30 tot 60 cents.

Art. 12. Gedurende den marktijd zal de Korenbrug met geene rijtuigen, handwagens, sleden of anderzins mogen gepasseerd worden, zoo ter voorkoming van ongelukken als belemmering in den handel, ten welken einde er ter wederzijden van de brug de noodige keerboomen zullen worden geplaatst, die 's morgens ten 10 ure zullen gesloten, en 's middags ten 12 ure weder geopend worden; doch zullen dezelve, wanneer de Marktmeester zulks noodzakelijk oordeelt, tot 's namiddags ten 1 ure kunnen gesloten blijven.

Ook zullen er gedurende den marktijd geene kramen, noch wagens, karren of sleden, tot lading of lossing van graan, aan de vleugels der brug mogen geplaatst worden. Bedelaars, liedjeszangers en andere geruchtmakende personen zullen door de Policie ten strengste worden geweerd.

Art. 13. De overtredingen van dit Reglement zullen voor den bevoegden Regter worden vervolgd, terwijl de boeten in de Stedelijke kas zullen worden gestort.

Art. 14. Alle overtredingen, welke bij dit Reglement met boeten worden gestraft, zullen in geval van onvermogen, worden gestraft met eene gevangenis van één tot drie dagen.

Zullende afschrift dezes worden ingezonden aan HH. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, ingevolge Art. 70 van het Stedelijk Regerings-Reglement.

Aldus vastgesteld bij den Raad der Stad Leyden, den 16den Junij 1845.

DU RIEU,

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

Burgemeester en Wethouders voornoemd geven tevens kennis, dat de heffing van het bij voors. Reglement bepaalde marktgeld en meetloon is toegestaan bij Koninklijk besluit van den 14den Februarij 1846, No. 64.

Zullende de bovenstaande Keure van den 21sten Maart af ter executie zijn gelegd.

En ten einde niemand hiervan onwetend zij, zal deze worden gepubliceerd en aangeplakt, waar zulks gebruikelijk is.

Aldus gedaan te Leyden, den 19den Maart 1846.

Burgemeester en Wethouders den Stad Leyden,

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

Afgekondigd ten overstaan van Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op heden den 19den Maart 1846.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Op aanstaanden Donderdag den 26sten Maart, zal de Hooggeleerde Heer Mr. G. W. Vreede, Rector Magnificus der Utrechtsche Hoogeschool, des middags te twaalf uren, in de Groote Gehoorzaal der Akademie, met het houden eener plegtige redevoering, die waardigheid nederleggen, en overdragen aan den Hoogleeraar Dr. S. Karsten.

Tot Secretaris van den Akademischen Senaat is, in plaats van den als zoodanig aftredenden Hoogleeraar Dr. H. Boxman, benoemd gemelde Hoogleeraar Vreede.

— De Heer G. C. Verenet, lector in de Fransche taal aan deze Hoogeschool, is benoemd tot Professor-Directeur van het Progymnasium van Neuveville, aan het meer van Bienne, in Zwitserland.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd:

J. J. VAN SON,
Med. Doct.
en
J. C. WYNSTROOM.

LEYDEN,
19 Maart 1846.

Algemeene en Bijzondere Kennisgeving.

Heden overleed, aan de gevolgen van eene hevige ziekte van elf dagen, mijn geliefde Broeder ANDREAS HENRICUS JOHANNES HOELEN, in den ouderdom van ruim 36 jaren, na voorzien te zijn geweest van de genademiddelen onzer H. Kerk. Wat ik als Zuster, zijn eenig Kind en verdere bloed- en aanverwanten in hem verliezen, zal ieder, die den dierbaren Overledene van nabij gekend heeft, wel kunnen beseffen.

LEYDEN, 20 Maart 1846. A. M. HOELEN.

Mede uit naam van verdere Familie betrekkingen.

Men gelieve deze Algemeene tevens als bijzondere Kennisgeving aan te nemen

Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 76 jaren, Mejufvrouw CORNELIA LIBRECHT, Weduwe den Heer PAULUS GLAUDE LEZWIJN, tot diepe droefheid van hare Kinderen en verdere betrekkingen.

LEYDEN,
28 Maart 1846.

A. LIBRECHT LEZWIJN.
Uit aller naam.

Familie en Bekenden liefden de Stad gelieven deze voor Kennisgeving aan te merken.

Voor de vele blijken van deelneming bij het overlijden van ons geliefd jongste Kind betoond, betuigen wij onzen opregten dank.

LEYDEN,
24 Maart 1846.

P. K. DOEFF.
H. M. DOEFF,
Geb. VAN WESTERBEEK VAN EERTEN.

De MAATSCHAPPIJ DER NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE alhier, zal op Vrijdag den 27sten Maart aanstaande, des avonds ten *half acht* ure, in de *Stads-Gehoorzaal*, eene **OPENBARE VERGADERING** houden, waarin de Wel Eerw. Heer Geh. Heer B. TER HAAR, *Th. Doct. en Predikant te Amsterdam*, een Dichtstuk zal voordragen.

NB. Het getal Toegang-Kaartjes berekend naar dat der personen die de Stads-Zaal bevatten kan, reeds geheel opgevraagd zijnde, zijn er geene Kaartjes meer te bekomen.

Mren REGENTEN DER HUISZITTEN- EN DIACONIE-ARMEN zeggen bij deze dank voor de naime bijdrage, ten behoeve hunner armen, van het Muziekgenootschap *Musis Sacrum* ontvangen.

Regenten zeggen tevens dank voor de liefdegaven der Ingezetenen in de Voorjaars-Collecte, waarvan het bedrag alle verwachtingen verre heeft overtroffen. — Bij de Collecte is gevoegd eene som van *f* 400, door den Heer R. JESSE aan den President, van wege onbekenden, bij de telling ter hand gesteld.

Regenten nemen met genoegen deze gelegenheid te baat, om te betuigen, dat in dit jaar, waarin de nood hoog was, de milddadigheid bijzonder heeft uitgeblonken, en dat zij hun vertrouwen op den onderstand der burgerij meer en meer hebben bevestigd gezien. — Zij hebben gemeend nu in dit saizoen niet beter te kunnen doen, om de armen het buitengewoon voor hen bestemde te doen genieten, dan door op heden eene extra-turfdeeling aan te vangen.

Leyden, 24 Maart 1846.

Mren Regenten voorn.,
A. T. L. Rt. MULDER, *Pres.*
H. POTTUM, *Secretaris.*

LEYDEN. — De Gezigtkundige MAGNUS MORIS berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is in het Logement DE ZON, op de Breedestraat, Donderdag en Vrijdag den 26sten en 27sten dezer.

NIEUWE ORGELEN,

zeer geschikt voor kleine en Roomsch-Kathelijke Kerken ten Platten Lande.

Adres Franco-Brieven onder de Letters X Y, bij den Boekhandelaar A. C. A. RENSINK, Breedestraat te *Leyden*.

Verkooping bij Opbod en Afslag

op Zaturdag den 28sten Maart 1846, des avonds ten 6 ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, van de volgende HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen te *Leyden*, als: Een aan den Nieuwen Rhijn, tegenover het Utrechtsche Veer, Wijk VIII. N°. 880. Twee in zekere Poort, uitkomende aan de Westzijde van de Waardgracht, Wijk VIII. N°. 472 A en B. En Een aan de Oostzijde van de Oranjegracht, Wijk VIII. N°. 618; mitsgaders vier eene partij WARMOESLANDEN, gelegen op den Hardenvloer, tusschen de twee Rhijnen onder *Leydendorp*, groot 46 Roeden en 39 Ellen. Alles breeder bij geaffigeerde billetten omschreven, en waaromtrent nadere informatien te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*.

Heden Middag ten 4 ure **VERKOOPING**, bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK te *Leyden*, van Anatomische Praeparaten en voorwerpen van Natuurlijke Historie; voorts de Werken betrekkelijk Kunsten en Wetenschappen, Genees- en Heelkunde.

Donderdag Middag vervolg der Genees- en Heelkunde en de Natuurlijke Historie.

Op Maandag den 30sten Maart 1846 en twee volgende dagen, zal men ten huize van den Boekhandelaar C. C. MENZEL alhier, verkoopen: Eene kleine fraaije Verzameling van BOEKEN, waaronder belangrijke Werken, als in de Theologie: een compleet Exemplaar van de Quarto Bijbel door J. H. van der Palm, dito Octavo uitgave, Bijbel voor de Jeugd 24 deelen, Kist en anderen. Litteratuur: Ovidius Burmanni, Plato Stalbaum, Scheller Lexicon, Matthiae Thiersch en vele anderen, alsmede eenige Medische en Juridische Werken; benevens Mengelwerken, waaronder Werken van Van Kampen, Wagenaar, Bilderdijk enz. enz., benevens een groot aantal Granaat-, Cathet- en Sleutel-Steenen, enz. enz.

Zaturdag den 28sten Maart is alles te zien. De Catalogus is bij bovengemelde te bekomen.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 23 MAART.

				Hoogst. Koers	Slegtst. Koers	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à	2½	pCt.	60¼	60⅛	60⅛
Dito dito	»	3	»	73⅜	73⅛	73⅜
Dito dito	»	4	»	95⅝	95½	
O. I. Leening	»	4	»	94⅝		
Amortisatie Syndicaat	»	4½	»	99⅝		
Dito dito	»	2½	»	89½		
Handel-Maatschappij	»	4½	»	167	163	167½
Haarlemmermeer	»	5	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	»	4½	»	113⅛	113⅛	
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	»		»			
BELGIE, Certificaten	»	4½	»			
Dito Dito	»	2½	»			
Dito. bij ROTHSCHILD	»	5	»			
SPANJE, Leen, bij Ardoin van 85	»	5	»	20⅛	20⅛	
Dito bij dito, onhep. stukken	»	5	»	19⅛	19⅛	
Dito	»	3	»	37½		
Coupons Ardoins	»		»	21⅛	21⅛	
PORTUGAL, te Londen	»	3	»	39½		
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	»	5	»	105½		
Dito dito 1822 en 1829	»	5	»	104⅛	104⅛	
Cert. bij dito 1831 en 1833	»	5	»	96½	97	
Dito bij HOPE	»	4	»	90⅛		
Dito bij STIEGLITZ & C°	»	4	»	89		
Certificaten te Hamburg	»	5	»			
Inschrijving in Assign.	»	6	»			
Certificaten van dito	»	6	»	71⅛		
POLEN, Certificaten	»	4	»			
Dito Aandeelen met Loting	fl.	300	»			
Dito dito	»	500	»	140		
PRUISSEN, Loten van 50 R.	»		»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	»	5	pCt.	103		
Idem	»	4	»			
Oblig. Metalliek	»	5	»	109½		
Idem	»	2½	»			
Aandeelen 28 Mei 1834	*f*	500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f*	250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bourw.	à	5	pCt.			
BRAMILIE,	»	5	»	86½		
AMERIKA,	»	5	»			
Dito	»	6	»			
Dito Bankactiën	»	5	»	4½		
MEXICO	»	5	»	29½	30	

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.